

Ekspert: Pumper til fjernvarmen kan give os mere kulkraft

Frederikshavn Forsyning har fået tilladelse til at bruge sin varmepumpe parallelt med sin gasmotor. Hvis det vinder udbredelse, så ryger hele ideen med at opsuge vindmøllestrøm i fjernvarmen, advarer Aalborg-forsker.

Af Kent Krøyer, tirsdag 08. sep 2009 kl. 14:56

Kraftvarmeværket Frederikshavns Forsyning er med sin spritnye varmepumpe i fare for at blive ramt af skattevæsenets lussinger, til trods for at værket har fået et bindende forhåndstilsagn om nedslag i elafgiften. Altså en klokkeklar tilladelse til at bruge egenproduceret elektricitet til nærvæd kostpris til at drive varmepumpen.

Frederikshavns Forsyning har i lighed med andre kraftvarmeværker ventet i årevis på at få lov til at optimere sin brændselsudnyttelse. Store varmepumper på alle kraftvarmeværker kan give et ordentligt løft i varmeproduktion og energieffektivitet, blandt andet ved at bruge elektricitet, når spotprisen er i bund. Men tidligere forsøg er blevet bremset af lovene.

»Jeg har fulgt deres sag, og jeg er bange for, at de ikke har spurgt Skat præcist nok. Det kan måske give bagslag,« siger ekspert i energiplanlægning, lektor Morten Blarke, Aalborg Universitet. Han har gennemført flere forskningsprojekter om netop denne problemstilling.

Morten Blarke hæfter sig ved, at elpatron-lovens hensigt er at opsuge vindmøllestrøm, når den er i overskud, i stedet for at forære energien til udlandet, som det jævnligt sker. Men han mener, at tilladelsen til fjernvarmen i Frederikshavn er for omfattende, så den fritager værket fra at betale afgift af strømmen til varmepumpen under alle forhold.

»Ud fra forhåndsgodkendelsen ser det ud, som om Frederikshavn Forsyning har fået lov til at køre varmepumpen i samdrift med værkets gasmotorer - og ikke enten/eller, som det burde være,« forklarer han.

»Hvis alle kraftvarmeværker gør sådan med nye, store varmepumper, bliver de så effektive og økonomiske, at de kan slukke for gasmotorerne. Det medfører, at varmepumperne kommer til at køre konstant. Det konstante elforbrug bliver dermed en ny del af grundlasten, som gør Danmark mere afhængig af kulkraft. Samtidig mister vi den fleksibilitet, der kan opsuge vindmølleenergien, når det blæser,« tilføjer Morten Blarke.

Bedst for klimaet kun at opsuge vindenergi

Set fra samfundets synspunkt er det bedst at bevare de gasdrevne kraftvarmeværker, som er mere CO₂-venlige for klimaet end kulkraftværkerne, og som med store varmepumper giver fleksibilitet til at opsuge store mængder vindenergi i fjernvarmesystemet. Det er en varmekapacitet, der kan videreudvikles betydeligt - endda med dansk arbejdskraft.

Morten Blarke har i et forskningsprojekt beregnet, at den samfundsmæssigt optimale kombination opstår, hvis kraftvarmeværkerne får lov til afgiftsfrit at bruge 10 procent af deres egenproducerede elektricitet til at drive varmepumper. Men kraftværkets gasmotorer skal slukkes, mens varmepumpen kører, så de bruger den billige, overskydende vindmøllestrøm.

Den information blev givet videre til Folketingets Energiudvalg for tre år siden. Men Morten Boje Blarke er usikker på, om forskningsrapporten er blevet bemærket.

Den nye varmepumpe på Frederikshavns Forsyning er endnu ikke en uge gammel.

Kraftvarmeværket har udvist stor forsigtighed og sikret sig Told og Skats forhåndsgodkendelse, før pumpen blev bestilt. Men nu melder tvivlen sig hos Aalborg Universitets energiplanlægningsekspert, Morten Blarke: Har varmeværket stillet det rette spørgsmål, som forhindrer et skattesmæk? (Foto: Advansor)

Nu er en brugbar lov imidlertid faldet på plads. Efter lang tids dansk politisk arbejde accepterede EU en lovændring, som nu kaldes "Elpatron-loven". Den trådte i kraft i januar 2008, men den var så tvetydig, at Frederikshavns Forsyning måtte sikre sig Skats forhåndsgodkendelse for at bestille avanceret, danskudviklet varmepumpe med høj effektivitet - en COP-faktor på 2,8. Det vil sige, at den energi, som går til at drive pumpen, kommer 2,8 gange tilbage. Pumpen blev startet 3. august i år.

Hele kraftvarmesektoren følger nu spændt med i, hvordan det skal gå med Frederikshavns Forsyning.

Sporene fra Augustenborg skræmmer

»Alle tænker på varmepumper, men det går ad Helvede til, når bureaukraterne blander sig,« siger bestyrelsesformand Mogens Elmvang, Augustenborg Fjernvarme ved Sønderborg.

Augustenborg Fjernvarme fik nemlig tilskud fra Energistyrelsen i 1988 til at tilslutte en varmepumpe til værkets store gasmotor. Men efter flere års effektiv drift blev pumpen indirekte slukket af skattevæsenet, som krævede store afgifter med tilbagevirkende kraft.

»Værket fik efter to års juridisk kamp medhold i Landsskatteretten, men på det tidspunkt var loven ændret, så det ikke længere kunne betale sig at økonomisere med energien,« fortæller han.

Pumpen blev derfor aldrig startet igen.

Så Mogens Elmvang er en smule skeptisk over for politikernes slingrekurs, når det gælder varmepumper i kraftvarmesektoren.

»Men vi har rørene liggende nede i havnen endnu, så vi kan hurtigt tilslutte en ny varmepumpe,« siger han.

TRANSPORT

Airbus syltede fejl på hastighedsmålere i syv år

